

**Výměna dat - Kódy měřicích jednotek
používaných v mezinárodním obchodě**

ČSN 97 1009

Data interchange - Codes for units of measure used in international trade

Echange de données - Codes des unités des mesures utilisées dans le commerce international

Datenaustausch - Kode für Maßeinheiten ausgenützten im Außenhandel

© Český normalizační institut, 1998

Podle zákona č. 22/1997 Sb. smějí být české technické normy rozmnožovány a rozšiřovány jen se souhlasem Českého normalizačního institutu.

52539

Strana 2

Předmluva

Porovnání s mezinárodním dokumentem

Tato norma přejímá kódy měřicích jednotek používaných v mezinárodním obchodě z dokumentu vydaného Pracovní skupinou č. 4 při Výboru pro rozvoj obchodu OSN/EHK: UN/ECE/FAL: Recommendation No. 20 Codes for units of measure in international trade, Geneva, September 1995. V příloze A byla doplněna o kód měřicích jednotek a jednotek ekonomických veličin z číselníku vydaného Českým statistickým úřadem pro účely statistických zjišťování.

Souvisící ČSN

ČSN ISO 31-0 Veličiny a jednotky. Část 0: Všeobecné zásady (01 1300)

ČSN ISO 31-1 Veličiny a jednotky. Část 1: Prostor a čas (01 1300)

ČSN ISO 31-2 Veličiny a jednotky. Část 2: Periodické a příbuzné jevy (01 1300)

ČSN ISO 31-3 Veličiny a jednotky. Část 3: Mechanika (01 1300)

ČSN ISO 31-4 Veličiny a jednotky. Část 4: Teplo (01 1300)

ČSN ISO 31-5 Veličiny a jednotky. Část 5: Elektřina a magnetismus (01 1300)

ČSN ISO 31-6 Veličiny a jednotky. Část 6: Světlo a příbuzná elektromagnetická záření (01 1300)

ČSN ISO 31-7 Veličiny a jednotky. Část 7: Akustika (01 1300)

ČSN ISO 31-8 Veličiny a jednotky. Část 8: Fyzikální chemie a molekulová fyzika (01 1300)

ČSN ISO 31-9 Veličiny a jednotky. Část 9: Atomová a jaderná fyzika (01 1300)

ČSN ISO 31-10 Veličiny a jednotky. Část 10: Jaderné reakce a ionizující záření (01 1300)

ČSN ISO 31-12 Veličiny a jednotky. Část 12: Podobnostní čísla (01 1300)

ČSN ISO 31-13 Veličiny a jednotky. Část 13: Fyzika pevných látek (01 1300)

ČSN ISO 1000 Jednotky SI a doporučení pro užívání jejich násobků a pro užívání některých dalších jednotek (01 1301)

ČSN 97 1004 Výměna dat - Kódy druhů nákladů, balení a obalových materiálů

ČSN ISO 2955 Zpracování informací. Prezentace jednotek SI a jiných jednotek v systémech s omezenými soubory znaků (97 9710)

ČSN ISO 6422 Výměna dat. Základní model obchodních dokladů (97 5002)

ČSN ISO 7372 Výměna obchodních dat - Sborník datových prvků pro obchod (97 0001) (idt EN 27372).
Datový prvek 6411 *Kvalifikátor měrné jednotky a další datové prvky*

ČSN ISO/IEC 14957 Informační technologie - Zápis formátu hodnot datových prvků (97 9737)

Souvisící předpisy

Český statistický úřad: Číselník měřicích jednotek a jednotek ekonomických veličin, schváleno opatřením ČSÚ

ze dne 28. března 1997

Vypracování normy

Zpracovatel: Hospodářská komora ČR, IČO 49279530, Ing. Miroslav Kyncl, CSc.

Technická normalizační komise: TNK 42 Výměna dat

0 Úvod

0.1 V mezinárodním obchodě panuje potřeba co největší jasnosti při používání měřicích jednotek, a to nejen z hlediska plnění obchodních smluv, ale též pro aplikaci zákonů a nařízení, kterými se řídí mezinárodní obchodní procedury.

0.2 V roce 1875 byl ve Francii v Ščvres založen Mezinárodní úřad pro míry a váhy. Tento úřad byl uveden

v *Konvenci o metru* podepsané ve stejném roce na první Všeobecné konferenci pro míry a váhy.

0.3 Mezinárodní soustava jednotek označovaná zkratkou SI byla přijata na jedenácté Všeobecné konferenci pro míry a váhy v roce 1960.

0.4 Tyto a jiné mezinárodní snahy, orientované na harmonizaci měřicích jednotek a na zajištění srovnatelných výsledků prostřednictvím společných pravidel pro aplikaci normalizovaných měř, se zaměřily na to, aby přispívaly mimo jiné k lepšímu porozumění mezi obchodními partnery, zlepšení podmínek pro celní odbavování a též, aby přispěly k zajištění srovnatelnosti mezinárodního obchodu a dopravní statistiky.

0.5 V zemích, kde byla zavedena mezinárodní soustava jednotek, jsou národní měřicí jednotky harmonizovány s jednotkami z ostatních zemí používajících SI. V zemích, kde převažují jiné soustavy, se pro všeobecné účely obchodu, dopravy a statistiky zaznamenávají veličiny v jiných měřicích jednotkách, než jsou jednotky SI. Aby bylo možno dosáhnout srovnatelnosti v mezinárodním obchodu a dopravní statistice, měly by být uváděny příslušné konverzní koeficienty pro převody z jednotek jedné měřicí soustavy do odpovídajících jednotek jiné soustavy.

0.6 Základní vztah mezi metrickou soustavou a britskou imperiální soustavou měř a vah a výše zmíněné koeficienty byly uvedeny Statistickým úřadem OSN v roce 1996 v publikaci „Světové míry a váhy. Příručka pro statistiky“, Statistical Papers, Series M, No. 21, Rev. 1, Sales No.66. XVII.3.

0.7 V mnoha důležitých obchodujících státech, kde převládá britská (imperiální) soustava, byla přijata

v zásadě soustava SI a dochází k zavádění metrických jednotek. Aby bylo zabráněno vážným problémům, bylo však nezbytné poskytnout přechodná období, během nichž bude možno jednotky nekompatibilní se soustavou SI vyřadit.

0.8 Technický výbor ISO TC 12 - Veličiny, jednotky, značky, převodní koeficienty - publikoval příslušné normy (viz kapitolu 2). Rozsáhlá a včasná akce, kterou podnikl TC 12 v přípravě aktuálního přechodného období, představuje důležitý příspěvek k harmonizaci norem v oblasti největšího významu pro mezinárodní obchod.

0.9 Se zřetelem k rozdílům v národních zákonech, kterými se řídí používání měřicích jednotek, se země spojené smlouvami o hospodářské spolupráci nebo integraci dohodly na další harmonizaci. V Evropských společenstvích bylo nejnovější odpovídající rozhodnutí přijato v roce 1979 dokumentem „Směrnice Rady o sblížení zákonů členských států týkajících se měřicích jednotek ...(80/181/EHS), (Úřední věstník Evropských společenství, č. L 39 ze dne 15. února 1980), novelizovaná v roce 1984 směrnicí Rady 85/1/EHS

(Úřední věstník č. L 2 ze dne 3. ledna 1985) a v roce 1989 směrnicí Rady 89/617/EHS (Úřední věstník č. L 357

ze dne 7. prosince 1989)".

1 Předmět normy a oblast použití

1.1 Tato norma stanoví jednotný seznam kódů pro vyjádření měřicích jednotek pro délku, hmotnost, objem a jiné veličiny, jak je patrné na tabulce 1, a které se týkají správy, obchodu, dopravy, vědy, techniky, průmyslu atd.

-- Vynechaný text --